

SEN O SEVERU

Jaroslav
Valečka

**SEN
O SEVERU**

Jaroslav
Valečka

←

Závrat

Vertigo

170 x 120 cm

2016

5

JAROSLAV VALEČKA

SEN O SEVERU

Lidská řeč není zcela přesná, zvláště pokud se týká výrazů popisujících duševní stavy, k nimž náleží i slovo sen. Sen, který se člověku běžně v noci zdává, nejčastěji vzniká kombinací dvou tendencí lidské povahy – toho, co si přeje, a toho, čeho se obává. Tyto tendence jsou ve snu protkány dalšími nesčíslnými vlákny zážitků a vjemů z celého dosavadního života, které na člověka působily bez ohledu na to, kdy a kde se udály. Běžný sen je pojistným ventilem, který používá podvědomí člověka ve snaze nastolit relativní rovnováhu v duševní oblasti. Zdánlivá nelogičnost a chaotičnost snu má svůj hluboký pozitivní význam a řád, který se však do podoby konkrétního snu povětšinou nepromítá. Obraznost a bizarní fabulace periodicky láká člověka, aby si své sny připomínal, zapisoval je, popřípadě aby je zobrazoval v uměleckých dílech. Ačkoliv běžná snová produkce nabízí opravdu kvalitní sny pouze zřídka,

občas se najdou jednotlivci, kteří dostanou mimořádnou dávku inspirace pro svou práci právě touto cestou, ať se jedná o uměleckou, či vědeckou činnost.¹

Slovo sen v dalším významu vyjadřuje silnou a živou představu člověka o něčem důležitém, která se spojuje s pocitem životního naplnění. Sny tohoto druhu si člověk plní v oblasti profesní, v oblasti mezilidských vztahů i jiných. Zde se jedná o tvůrčí představivost, živou fantazii a imaginaci, které ve spojení s disciplinovanou a usilovnou prací mají schopnost uvádět sen ve skutečnost. Zejména v tomto smyslu lze vnímat název výstavy Jaroslava Valečky v Oblastní galerii Liberec.

Jaroslav Valečka čerpá značnou část své inspirace z krajiny na severu Čech, kde (ve vesnici Líska v Lužických horách) bydlel jako dítě a kam

¹ Za všechny vědecké objevy lze uvést například formulaci periodické soustavy prvků.

se s přestávkami vrací dodnes. Patří k těm šťastlivcům, kteří využili svého propojení s určitou krajinou ve věku, kdy je lidská duše velmi vnímavá a všechny dojmy do sebe přijímá se značnou intenzitou. Půvabná horská krajina Lužických a Jizerských hor i Ještědského hřebene však ostře kontrastuje se stinnou historií, poznamenanou poválečnou výměnou obyvatelstva. Opuštěné a rozpadlé soukromé i veřejné stavby, vypálené kostely a rozbořené hřbitovy vytvářely kulisy pro život lidí, kteří se do těchto míst často nedobrovolně přistěhovali. Tento kontrast na dlouhou dobu předznamenává charakter autorovy malířské tvorby, která se jako jedna z prvních vůbec zabývá uměleckou reflexí oblastí Sudet, těžce postiženou ztrátou paměti. Umělcův postoj je přitom zcela apolitický, neboť jeho angažmá je založeno na obecně humanistických postojích, v nichž jsou otázky národnostního charakteru transformovány a zobecňovány do poloh obecně lidských.

Slovo sever však není vázáno pouze na zeměpisné reálie, lze jej rovněž chápat v souvislosti se severskou poetikou a severskými umělci. Z těch, kteří symbolicky stáli u kolébky výtvarného názoru Jaroslava Valečky, můžeme uvést malíře Caspara Davida Friedricha a Edvarda Muncha, ale i režiséra Ingmara Bergmana. Caspar David Friedrich viděl krajinu nikoliv jako dané jeviště nebo jako průhled oknem, ale jako souzvuk reálného a konkrétního místa s jeho imaginací. Neimitoval přírodu, ale dotvářel ji tak, aby výsledný obraz byl výrazem jeho prožitku a krystalické představy, která se striktně nevázala na svůj předobraz. Zcela svobodně kombinoval krajinu Krkonoš a saské architektury nebo krajinu Českého středohoří se severním mořem. Podobně kombinuje Jaroslav Valečka například

pohled na Liberec a pevnost Königstein v saském Švýcarsku. Friedrich vkládal do obrazu odvrácenou figuru, Valečka figuru nebo její stín, ale u obou malířů tyto představují střetnutí osamělého pozorovatele, poutníka či přímo malířova subjektu s krajinou. Friedricha fascinoval proces vzniku a zániku, smrti a umírání a toto zobrazoval za pomoci jemných symbolických náznaků a nápovědí. U Edvarda Muncha, Ingmara Bergmana a potom i u Jaroslava Valečky se tyto nápovědi rozvinuly do otevřené, někdy až naturalistické touhy pronikat do temných tajemství skutečnosti.

Autor je typickým postmoderním umělcem. Zajímá jej zobrazení krajiny, ačkoliv ateliér krajinomalby na pražské Akademii byl zrušen v devadesátých letech 20. století. Krajina Jaroslava Valečky se stává jevištěm příběhů a dějů minulých, přítomných a v určitém směru i budoucích – jak jinak lze vysvětlit řadu světél na dnes zcela neobývané přehradě Souši? Svou pozornost ke krajině venkovské i městské doplňuje výrazným zájmem o příběh konkrétního „obyčejného“ člověka, ať již se jedná o současného, nebo o původního obyvatele této krajiny. Pro oba druhy projevuje neobvyklé pochopení. Bergmanovský princip návratu do minulosti příběhu a psychologická složitost postav jsou úhelným kamenem i Valečkova obrazového vyprávění.

Autor chápe krajinu ve smyslu prvopočátečního pojmu *Landschaft*, to znamená jako rozsáhlou horizontálně rozvinutou plochu země. Zobrazuje ji idyllicky zejména ve třech denních dobách – na úsvitu, za soumraku a v noci. Všechny tyto doby nabízejí člověku hájemství klidu, který se promítá do pocitu zastavení času.

6

7

→

Běžci

Runners

100 x 140cm

2016

→

Pálení vlajky

Flag-burning

50 x 100cm

2016

8

↑

Asteroid

Asteroid

80 x 100 cm

2016

9

NOC MÁ SVOJI MOC

Řada obrazů je nahlížena v noci, osvětlená stříbrným měsíčním světlem. Člověk prožívá tuto dobu v závislosti na tom, jak dokáže ovládnout svou mysl. Dokáže-li to, pak se může – snadněji než ve dne – napojit na velikost a řád kosmu. Může vnímat vesmírné divadlo, kde hlavní roli hrají zdánlivě nehybná souhvězdí a planety, i pohybující se asteroidy a komety. Nedokáže-li ovládnout své emoce, noc je ještě více prohlubuje a jitrí, zvláště ty negativní, člověk se pak může cítit jako bezbranná figurka. Měsíc řídí a rytmicky sladuje příliv a odliv v oceánech, živá hmota nasycena vodou rovněž na tyto rytmy reaguje. Senzitivní lidé proto mohou zažít příliv energie, který však občas způsobuje i řadu nepříjemných jevů (noční děsy, somnambulismus).

Osvětlení nočních scén v umělcových obrazech často umocňuje motiv bílé sněhové pokrývky, která rozptyluje světlo hvězd a do obrazů vnáší pohádkovou idylčnost. Málokdy je noční krajina nahlížena bez přítomnosti člověka. Zprostředkovaně je člověk zastoupen ve světlech města či venkovské osady. Zvláštní roli v osvětlení hraje vodní hladina jezer, neboť násobí světla na jejích březích. Noční krajinu často provází motiv energie ohně jako síly, kterou lze nahlížet ambivalentně, jako sílu ničivou i očištnou, výtvárně pak jako možnost užití maximálního barevného kontrastu mezi modrou a žlutou. Zejména v noci je člověk konfrontován se silou bouří, nevyzpytatelností drah blesků a burácením hromů. Odpor člověka zde nepomáhá, jedinou možnou reakcí je smíření s často rozkladnými silami přírody.

Noční pohled je typický nejen pro přírodní scénérie Jaroslava Valečky, ale i pro architektonické motivy interiérů. Divák se stává svědkem dění v potemnělých prostorách starých zámeckých sálů, na jejichž scénu vstupují lidé v soudobém oblečení. Temná prostranství nejednou ukrývají ještě temnější osazenstvo, protože pod rouškou noci se snadněji skrývají negativní projevy, jejichž nositelem je nižší složka člověka a její negativní tendence ukryté v podvědomí. Ty se v obrazech občas vyjeví i ve dne a pak se plátno stává protipolným vyjádřením krásy pohádkové krajiny a stinných stránek lidské povahy. Precizně to vyjádřil anglický umělecký historik Edward Lucie-Smith: „*Díváme-li se na obrazy Jaroslava Valečky, vstupujeme do strašidelného světa. I když kompozice často hovoří o násilných událostech, divák je držen v bezpečné vzdálenosti. Je symbolické, že tolik jeho obrazů je vytvořeno z vysokého bodu. Nabízejí pohledy hluboko do dálky. Jeho postoj je postoj cizince-návštěvníka, který se snaží dát smysl těmto místům a událostem, jimž je jemně odcizen. Vidí stopy a symboly katastrofy, ale není do nich bezprostředně, niterně zapleten.*“²

Lidé na obrazech často reprezentují druhý pól přírody, člověk je viděn jako tvor nedokonalý, chybující, řečeno církevní terminologií i „hříšný“ a především smrtelný. Blížkost smrti a osudovost, to jsou dvě témata, s nimiž Jaroslav Valečka pracuje a často dovádí scény až k hororové atmosféře. V tomto smyslu jej lze srovnávat s Karlem Hynkem Máchou a Karlem Jaromírem Erbem. Jestliže jeho krajina pozvedá člověka z hloubky a dává mu křídla, jeho figurální výjevy mají moc je do ní znovu uvrhnout. Hrdinové si často prožívají pocity

2 Edward Lucie-Smith, Martina Vítková, Veronika Marešová a Rea Michalová: Jaroslav Valečka, Praha : KANT, 2015, s. 11.

bolestného osamění, melancholie a nejistoty. Aby jim unikli, volí zapomenutí v alkoholu, odkud je pouze krok do astrálního světa plného nejrůznějších příšer. Apokalyptické vize a lidské tragédie jsou vyváženy určitou dávkou ironie a černého humoru. Nejvíce patrné je to tam, kde umělec dává lidem zvířecí masky. Lidé jsou v nich zajímavější, paradoxně je zvířecí masky určitým způsobem polidšťují.

Autorovu tvorbu je vhodné nahlížet i z perspektivy skupin, jejichž byl nebo je členem, neboť nám to osvětlí řadu jeho tvůrčích principů. Především je to hnutí stuckistů, které vzniklo v roce 1999 ve Velké Británii a ve velkém se rozšířilo i do dalších zemí. Název hnutí pochází z anglického slova *stuck*, které se překládá jako zaseklý, zastavený ve vývoji. Stuckisté prosazovali malbu jako základní výtvarný prostředek výtvarného umění a kriticky se vymezovali vůči dalším uměleckým médiím, zejména vůči konceptuálnímu, tj. „pojmovému“ umění. Představili tak zajímavou formu protestu proti diktátu současného umění za každou cenu tvořit díla „jiná a neotřelá“. Kriticky se ohradili i vůči způsobu fungování současných uměleckých institucí, v nichž hodnota umění často nezávisí tolik na tom, kdo je vytvořil, jako na tom, kdo je sbírá a vystavuje. Z hlediska dějin umění obdivně vzhlíželi zejména k francouzskému, německému a severskému expresionismu přelomu 19. a počátku 20. století. Ve své tvorbě zdůrazňovali **výraz, bezprostřednost a emoce**, proto někteří autoři vykládají stuckismus jako určitý druh neomodernismu.

³ Skupinu založil umělecký historik a fotograf Robert Janás, jejími členy se stali: Filip Kudrnáč, Kateřina Pažoutová, Martin Salajka, Jaroslav Valečka, později přibyli Jiří Hauschka, Jaromír 99, Markéta Urbanová a Jan Gemrot.

⁴ Členové Central European Stuckists: Jiří Hauschka, Markéta Korečková, Ján Macko, Markéta Urbanová a Jaroslav Valečka.

⁵ Členové: Karel Jerie, MICL, Lukáš Miffek, Jaroslav Valečka, teoretička Rea Michalová.

Česká větev stuckismu pod názvem *Prague Stuckists* byla založena v roce 2004,³ z důvodů názorových rozdílů se později část jejich členů oddělila a založila v roce 2012 česko-slovenskou skupinu *Central European Stuckists*.⁴ V současné době však rozpor mezi malbou na straně jedné a konceptuálním uměním a dalšími médii na straně druhé zdaleka není tak vyhrocený jako v době vzniku hnutí a zejména mladí umělci často používají ve své tvorbě rovnocenně všechna uvedená média. Fenomén malby jako takové nejenom že tolerují, ale i uznávají a oceňují.

Ironii a schopnost nadhledu Jaroslav Valečka projevuje svou účastí ve volném recesistické sdružení *Natvrdlí*.⁵ Členové tohoto sdružení se *zatvrzele* věnují médiu malby zejména proto, aby mohli sdělovat příběhy s překvapivou fantazií a zvláštním smyslem pro humor.

ZÁVĚREM

Jaroslav Valečka nabízí ve svých krajinomalbách nekolikánásobnou možnost vymístění se z úrovně času – nezaměnitelným barevným a světelným zobrazením zvláštní denní doby (úsvit, soumrak, noc) nebo ročního období (zima, předjaří). Ve figurálních scénách kombinuje expresivní symbolismus s naivizujícím tvaroslovím, volně propojené epizody teprve na další pohled mohou vyjevit svou logickou či časovou postupnost. Souhlasně s Mirceou Eliadem si představuje, že události,

10

11

kteří se periodicky opakují, jako například procesí, masopust i další lidové slavnosti, mají mýtovný význam a slouží pro obnovu společenství. V oblasti lidské psychiky společně s antickou Sfingou říká – uhodněte mou hádanku... Neuhodneme-li ji, nečeká nás sice skok do propasti, ale závat z ní určitě ano. Jaroslav Valečka vypráví své historky v cyklech, jeho obrazy připomínají filmové záběry, které volně spojuje jeden příběh. Je to netypický přístup k tvorbě, který však odráží jeho uměleckou metodu – systematicky, krok za krokem ztělesňovat své sny (a někdy i noční můry). Pokouší se tak uchovat si vnitřní soustředění a odstup vůči povrchnosti a proměnlivosti aktuálních módních trendů.

PŘÍBĚH

Obraz *Padáky* představuje historku, kterou mi vyprávěla paní Anděrová, jediná Němka, která směla ve vesnici Líska po válce zůstat. Jedná se o příběh z roku 1945 (doby na konci války), kdy probíhalo bombardování Drážďan. Německé stíhačky sestřelily asi deset amerických bombardérů, a tak v jednu chvíli bylo nebe poseto padáky letců, kteří nouzově vyskákali.

↑

Skok

Jump

120 × 90 cm

2016

→

Padáky

Parachutes

150 x 200 cm

2016

JAROSLAV VALEČKA

DREAM OF THE NORTH

Human speech is not entirely accurate, especially with regard to expressions describing mental states, among which belongs the word 'dream'. Dreams are usually a combination of two tendencies of human nature – what we wish for, and what we fear. In a dream, these tendencies are interwoven with countless threads of experience and perceptions from our lives, which influence us no matter when and where they happened. A common dream is like a safety valve, used by our sub-conscious to ensure the relative balance of our mental state. The seeming illogicality and chaos of dreams have a profound positive meaning and order, which, however, are most commonly not reflected in the dream itself. The bizarre imagery and story-lines frequently tempt us to recollect our dreams, to write them down or possibly to depict them in works of art. Although significant dreams appear only rarely, there

are individuals who receive great inspiration in this way, whether for their artistic or scientific work.

In another of its meanings, the word dream expresses a powerful and vivid image of something important, which is connected with the feeling of fulfilment in life. People fulfil dreams of this kind in their professional lives, relationships and other areas. Here, it signifies creativity and imagination, which coupled with discipline and hard work can make dreams come true. It is mostly in this sense that the name of Jaroslav Valečka's exhibition in the Regional Gallery in Liberec can be understood.

Jaroslav Valečka draws much of his inspiration from the landscape of Northern Bohemia, where he lived as child (in the village of Líska in the Lusatian Mountains)

←

Tanečnice

Dancer

??? x ??? cm

2016

and to which he often returns to this day. He is among those lucky few who have managed to use the connection with the landscape created at an age when the soul is very receptive and absorbs all impressions with great intensity. The charming mountainous landscapes of the Lusatian and Jizera Mountains and the Ještěd Ridge contrast sharply with its dark past, marked by the post-war change of population. Abandoned and dilapidated private and public buildings, burned out churches and cemeteries in ruin made a backdrop for the lives of people who often moved to this area involuntarily. For long time, this contrast foreshadowed the character of the artist's paintings, which are among the first to reflect artistically on the area of the Sudetenland, heavily affected by the loss of memory. Yet Valečka's stance is purely apolitical, because his engagement is based on general humanistic values in which issues of nationality are transformed and generalized into purely human ones.

The word north does not have only a geographical meaning. It can also be understood in the context of Nordic poetry and Nordic artists. Of those who stood symbolically at the cradle of Jaroslav Valečka's artistic views, let's name Caspar David Friedrich and Edvard Munch, and also the film director Ingmar Bergman. Caspar David Friedrich saw landscape not as a defined backdrop or a view through a window, but as the harmonic union of a specific real place and his imagination. He does not imitate Nature, but contributes to it, to achieve an image that will be an expression of his experience and a crystalline idea which is not strictly bound to its model. He combines freely the landscape of the Krkonoše mountains with Saxon architecture, or the landscape of the Bohemian Uplands with the North Sea. Similarly, Jaroslav Valečka

combines the view of Liberec with Königstein fortress in Saxon Switzerland. Friedrich included a rear view image of a figure in his paintings; Valečka uses a figure or its shadow; but for both artists, these represent the encounter of a lonely observer, wanderer or even the painter himself with a landscape. Friedrich was fascinated by the process of creation and destruction, death and dying, and depicted these using fine symbolic suggestions and hints. In the work of Edvard Munch, Ingmar Bergman and later also Jaroslav Valečka, these hints develop into an open, sometimes almost naturalistic desire to penetrate the dark secrets of reality.

Valečka is a typical post-modern artist. He is interested in the depiction of landscapes, although the Studio of landscape painting at the Prague Academy was closed in the 1990s. Jaroslav Valečka's landscapes become stages for stories and events of the past, present and, in a certain sense, even the future - how else to explain the numerous lights around Souš dam, the area that is nowadays entirely uninhabited? His attention to rural and urban land is accompanied with a strong interest in the story of a particular "common" man, whether he be from the present or the original inhabitant of the landscape. He shows unusual empathy for both kinds. The Bergmanesque principle of the flashback and the psychological complexity of characters are cornerstones of Valečka's pictorial stories, too.

The artist understands landscape in the sense of the original expression, *Landschaft*, which means a horizontally unfolded area of land. He depicts landscapes idyllically, mostly at three times of day – at dawn, at dusk and at night. All these times offer a man the realm of peace, which is translated into the feeling that time has stopped.

Lampiony na vodě

Lanterns on Water

100 × 95 cm

2016

18

←

Nocturno

Nocturno

150 × 110 cm

2016

19

THE NIGHT HAS ITS POWER

Many paintings are night-time views lit by silver moonlight. How one experiences this time of day depends on how mindful one is. If it is in our power, we can at this time – more easily than during the day – feel the greatness and order of the Universe. One can become one with the cosmic theatre, its seemingly unmoving constellations and planets and its moving asteroids and comets playing the main roles. If, however, you fail to control your emotions, night will deepen and agitate them, especially the negative ones, and make you feel like a helpless pawn. The Moon controls the rhythm of tides in the oceans, and living matter saturated with water also reacts to these rhythms. Sensitive people may experience a surge of energy, which, however, may occasionally cause a number of unpleasant phenomena (nightmares, somnambulism).

The light in the artist's paintings is often enhanced by a white covering of snow, which diffuses the starlight and lends the paintings a fairy-tale-like, idyllic quality. The night-time landscape is rarely viewed without the presence of a man. Sometimes, that presence is mediated by the lights of a city or a village settlement. The surfaces of lakes play a special role, as they multiply the lights on the banks. The night-time landscape is often accompanied by the motif of the energy of fire as an ambivalent force, destructive and purifying, and artistically as a chance to use the maximum contrast between blue and yellow. At night in particular, man is confronted with the power of storms, the unpredictability of bolts of lightning and the roaring of thunder.

Resistance is in vain; the only possible reaction is reconciliation to the often-destructive forces of Nature.

The night-time view is typical not only for Jaroslav Valečka's landscapes, but also for his interior architectural motifs. The viewer becomes a witness of events taking place in darkened castle halls, which are entered by people in contemporary clothes. Dark spaces often hide even darker dwellers, because under the cover of night, negative manifestations of the lower self and its negative tendencies, hidden in the subconscious, hide more easily. Sometimes, these are revealed even in the daytime images and so the canvas becomes a contrasting expression of the beauty of a fairy-tale-like landscape and the dark side of human nature. The English art historian, Edward Lucie-Smith, expressed this quality excellently: "*Looking at them [Valečka's paintings], we enter into a haunted world. Even when the compositions make statements about violent events, they tend to distance these from the spectator. It is symbolic that so many of his landscapes are made from a high viewpoint. Looking far into the distance. His attitude seems to be that of a visiting stranger, trying to make sense of places and events from which he is subtly alienated. He sees traces and signs of the catastrophic, but he is not immediately, viscerally involved.*"²

The people in his paintings often represent the dark side of Nature. Man is seen here as an imperfect creature, fallible, in religious terminology even "sinful" and, most importantly, mortal. The imminence of death and fate are the two themes Jaroslav Valečka works with and often he brings to the scenes an almost horror-like

atmosphere. In this sense, his work may be compared with that of Karel Hynek Mácha and Karel Jaromír Erben. His landscapes can lift a man from the deep, giving him wings, while his figural scenes have the power to cast him back into it. His heroes often experience a painful loneliness, melancholy and uncertainty. To escape, they choose to find oblivion through alcohol, from where it is only a step into astral worlds, full of all kinds of monsters. Apocalyptic visions and human tragedies are balanced with a dose of irony and black humour. This is most apparent where the artist gives people animal masks. People become more interesting and, paradoxically, the animal masks make them more human in a certain way.

Valečka's work should also be viewed from the perspective of the art groups he has been a member of, as this can illuminate many of his creative principles. Most important is the Stuckism art movement, founded in 1999 in Great Britain, which spread to many other countries. The movement's name is derived from the word *stuck*. Stuckists promote painting as a valuable medium in fine art, and they define themselves in opposition to other artistic media, conceptual art in particular. In doing so, they have introduced an interesting form of protest against the dictates of contemporary art and the creation of "novel" art at any cost. They are also critical towards contemporary art institutions and their modus operandi, where the value of art does not depend so much on who created it as on who collects

and exhibits it. In the history of art, they admire in particular the French, German and Nordic Expressionism of the late 19th and the early 20th centuries. In their work, they emphasise expression, authenticity and emotion. This is why some artists define it as certain kind of Neomodernism. The Czech branch of Stuckism, under the name of *Prague Stuckists*, was founded in 2004.³ Later, on the grounds of differences in opinion, some of the members broke away; and in 2012, they founded the Czech-Slovakian group *Central European Stuckists*.⁴ Currently, however, the conflict between painting on the one hand and conceptual art and other artistic media on the other is not so intense. The medium of painting is not only tolerated, but respected and appreciated.

Jaroslav Valečka shows his irony and ability to see things with some detachment in his membership in the prankish art group Natvrdlí (The Obstinate).⁵ The members of this group dedicate themselves obstinately to the medium of painting, which allows them to communicate stories with surprising imagination and a special sense of humour.

IN CONCLUSION

In his landscapes, Jaroslav Valečka offers multiple possibilities for escaping time – by his unmistakable use of colour and light in depictions of certain times of day (dawn, dusk, night) or the seasons (winter, early spring). In his figurative scenes, Valečka combines

³ The group was founded by the art historian and photographer Robert Janás. Members: Filip Kudrnáč, Kateřina Pažoutová, Martin Salajka, Jaroslav Valečka, later also Jiří Hauschka, Jaromír 99, Markéta Urbanová and Jan Gemrot.

⁴ Central European Stuckists: Jiří Hauschka, Markéta Korečková, Ján Macko, Markéta Urbanová and Jaroslav Valečka.

⁵ Members: Karel Jerie, MíCL, Lukáš Míffek, Jaroslav Valečka, and the theoretician Rea Michalová.

↑

Sníh

Snow

170 x 135 cm

2016

expressive symbolism with Naivist morphology; loosely connected episodes reveal their logic and the temporal sequence of events only at a second glance. Like Mircea Eliad, Valečka believes that periodically repeated events, like processions or carnival and other folk festivals, are important for the creation of myths and for the restoration of community. In the area of the human psyche he says, together with the Sphinx, "Answer my riddle...". Although we won't be compelled to leap into the abyss, we might certainly feel dizzy from it, if we cannot answer. Jaroslav Valečka tells his stories in cycles. His paintings are somewhat like film shots, loosely connected into a single story. It's not a typical approach to creation, but it does reflect the artist's method – systematic, step by step, giving a tangible form to his dreams (and sometimes nightmares). Thus he attempts to maintain concentration and keep his distance from the superficiality and changeability of contemporary modern trends.

STORY

The painting 'Parachutes' represents a story told to me by Mrs. Anderová, the only German who was allowed to stay after the war in the village of Líska. This is a story from 1945, from the end of the war, during the bombing of Dresden. German fighter jets shot down about ten American bombers, and so at one time the sky was dotted with the parachutes of pilots who had bailed out of their planes.

←

Polární záře

Northern Lights

110 x 200 cm

2016

←
Pacient
 Patient
 150 x 120 cm
 2016

→
Miha
 Fog
 150 x 125 cm
 2016

26

↑
Člun
Boat
110 × 170cm
2016

27

↑
Světlice
Signal Rocket
120 × 80cm
2016

→

Noční město

Night City

110 × 200cm

2015

←
Dech
Breath
80 x 50 cm
2016

↑
Delirium
Delirium
?? x ??? cm
????

32

33

Dech

Butterflies

95 x 115 cm

2016

???

???

?? x ?? cm

????

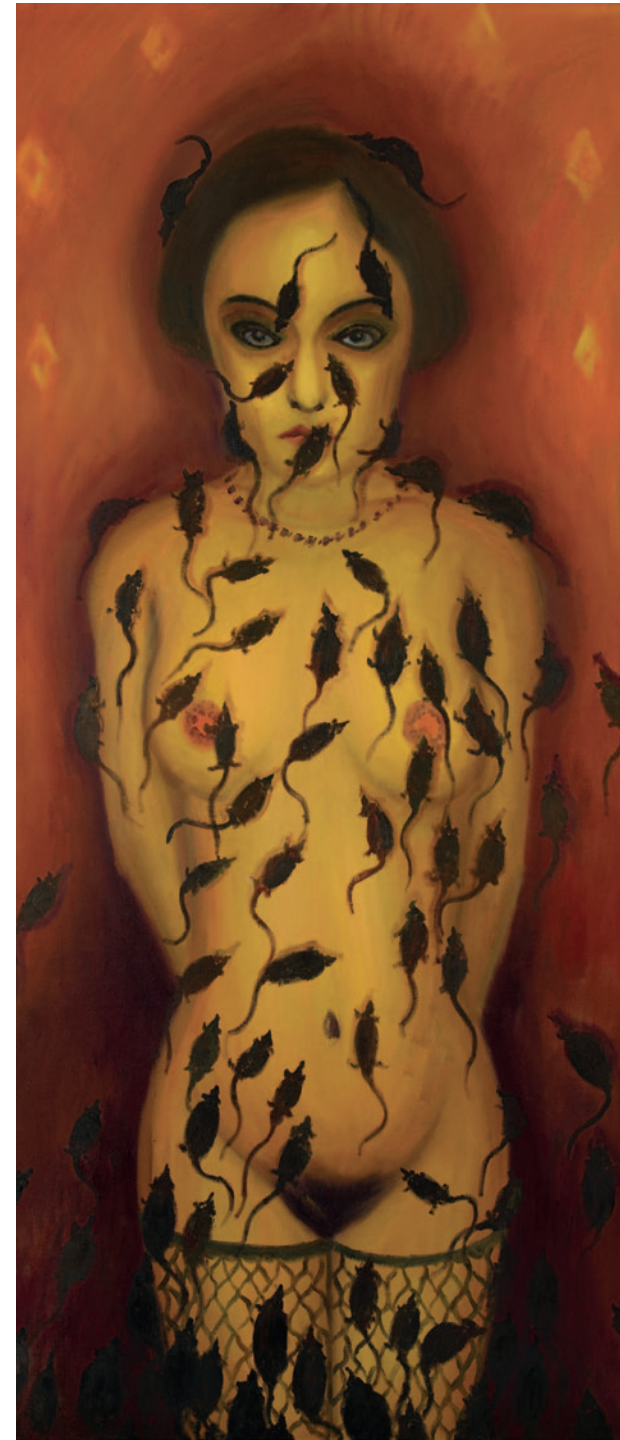

34

←
Provaz
Rope
170 × 120 cm
2016

35

→
Myši
Mice
170 × 80 cm
2016

→→
Okultistka
Occultist
170 × 80 cm
2016

Balon

Baloon

135 x 140 cm

2016

Hlava v ohni

Head on Fire

110 x 90 cm

???

Padáky, 2016,

150 x 200 cm

←

Ostrovyy

Islands

100 × 200 cm

2015

40

41

↑

Měsíc nad Libercem

Moon over Liberec

110 x 170 cm

2013

↑

Ústí

Ústí City

120 x 200 cm

2016

42

↑
Kulový blesk
Ball Lightning
100 × 135 cm
2016

43

→
Hranice
Bonfire
140 × 100 cm
2016

44

Mrtvá dáma

Dead Lady

70 x 100 cm

2016

45

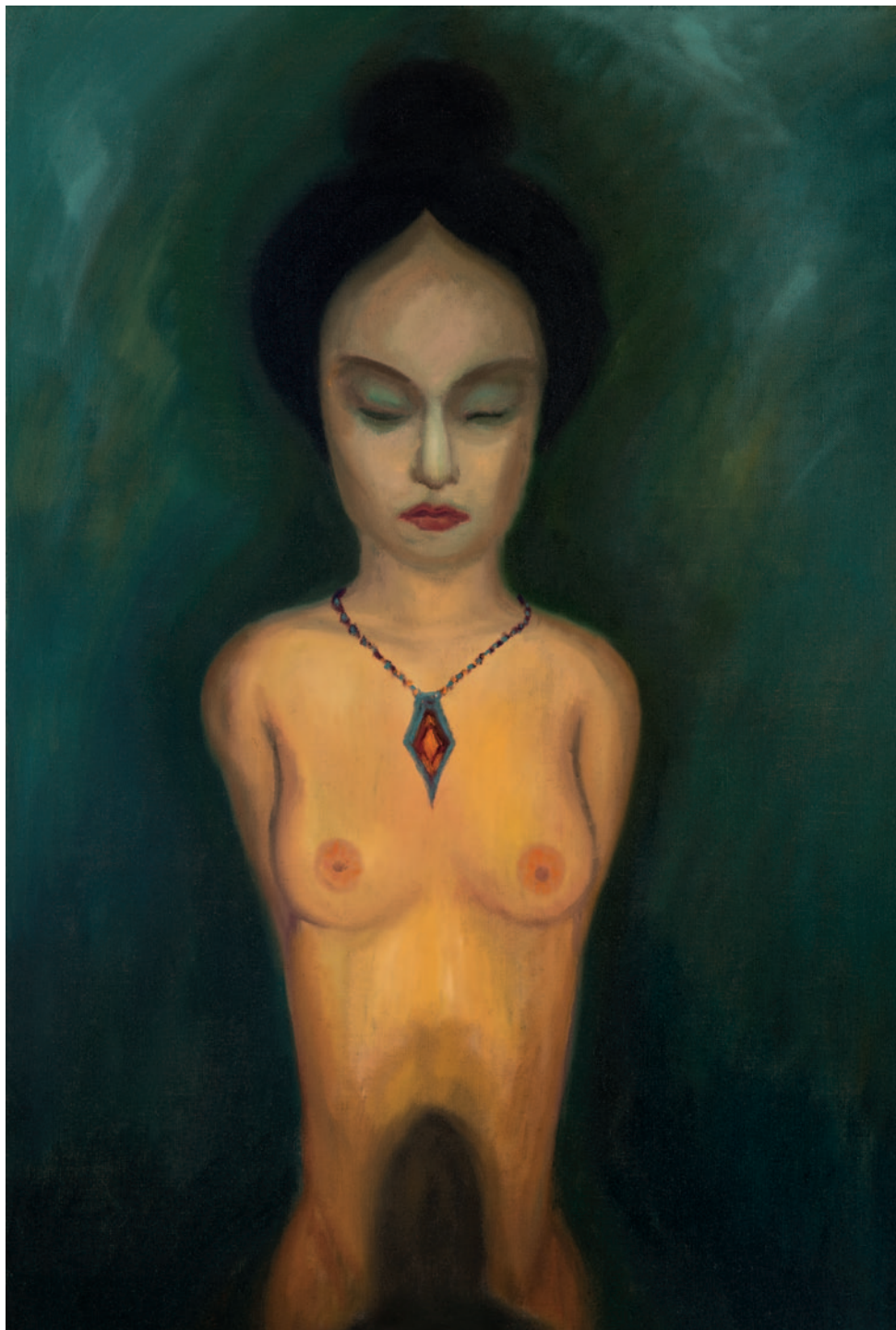

Hmyz

Insect

70 x 100 cm

2016

←
Stín
 Shadow
 120 x 80 cm
 2016

→
Hlava v lihu
 Head in Spirit
 110 x 90 cm
 2016

48

↑

Na střeše

On the Roof

100 x 120 cm

2016

49

↑

Měsíc

Moon

100 x 140 cm

2016

50

↑

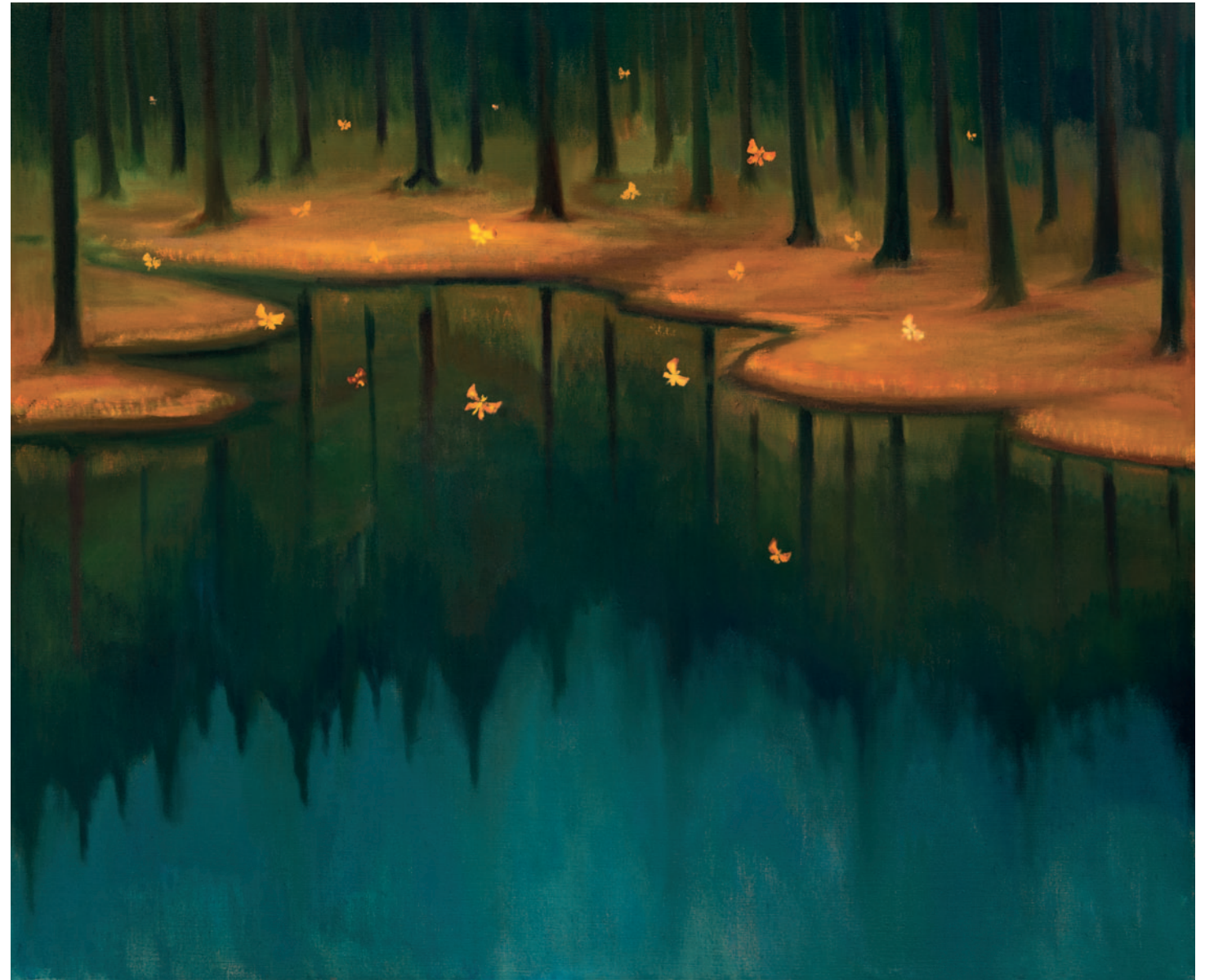
Exploze

Explosion

??? x ??? cm

???

51

↑

Noční motýli

Little Night Buttons

95 x 100 cm

???

→

Koleje

Rails

100 x 200 cm

2016

54

↑
Ostrov
Island
140 × 200 cm
2015

55

↗
Panenka
Dolly
80 × 110 cm
2016

56

57

↑

Letadlo

Airplane

140 x 200 cm

2016

↑

Hořící Ještěd

Ještěd on Fire

140 x 200 cm

2016

58

59

↑

Přístav

Harbour

120 × 200 cm

2016

↑

Ve vodě

In the Water

70 × 120 cm

2016

→

Letadlo

Airplane

140 x 200 cm

2016

62

Ještěd v bouři

Ještěd in a Storm

150 x 110 cm

2016

63

Ještěd

Ještěd

125 x 170 cm

2013

64

↑

Palirna

Distillery

100 × 135 cm

2016

65

↑

Maškary na lodi

Mummers on Boat

90 × 150 cm

2016

66

67

↑

Věže

Towers

100 x 170 cm

2016

↑

Procesí

Procession

100 x 170 cm

2016

←

Zamrzlé jezero

Frozen lake

??? x ??? cm

????

Studia:		2013	Stíny Sudet, Galerie Václava Špály, Praha	70
1991–98	AVU v Praze, ateliér malby J. Sopka a plastiky J. Hendrycha	2015	Krajiny soumraku, Městská galerie, Pardubice	
1994	Vestlandets Kunstakademi, Bergen, Norsko	2016	Krajiny vnitřní, krajiny vnější, Galerie Středočeského kraje, Kutná Hora	
1995	Staatliche Kunstakademie Karlsruhe, Německo			
1996	Wilhelm de Koonig Academie Rotterdam, Nizozemsko			
			Skupinové výstavy (výběr):	
		1995	Ausstellung der Stipendiaten, Lichthalle Karlsruhe, Německo	
		1995	SBC Art Competition (evropské finále soutěže), Londýn, UK	
		1998	Diplomanti AVU, Národní galerie, Veletržní palác, Praha	
		1999	Neplánované spojení, Galerie Mánes, Praha	
		2003	Aqua Art, Galerie kritiků, Praha	
		2003	Perfect Tense – Malba dnes, Jízdárna Pražského hradu, Praha	
		2004	Bylo, nebylo..., pohádkové motivy v českém umění, Galerie moderního umění, Hradec Králové	
		2005	Bylo, nebylo..., Galerie výtvarného umění, Cheb	
		2006	Nächste Station Arkadien, Landschloss Pirna-Zuschendorf, Německo	
		2007	Nová trpělivost, Galerie Mánes, Praha	
		2007	Stuck in the Middle of November, Topičův salón, Praha	
		2008	Carnet des voyages peintres tchèques, Châtelaudren, Francie	
		2008	TRANSFER, White Box Gallery, Mnichov, Německo	
		2009	TRANSFER, The Bohemian National Hall, New York, USA	
		2010	Temná noc, jasná noc, Alšova jihočeská galerie, České Budějovice	
		2011	Natvrdlí, Dům umění, Opava	
		2011	Enemies of Art, Lauderdale House, Londýn, UK	
		2011	Art Prague in Brussel, Prague House, Brusel, Belgie	
		2012	Sudety, Galerie Vltavín, Praha	

Samostatné výstavy (výběr):

1998	Obrazy, Dům umění, České Budějovice
2000	Obrazy a kresby, Galerie Templ, Mladá Boleslav
2001	Obrazy, Galerie Bayer & Bayer, Praha
2002	Obrazy, Galerie mladých, Brno
2003	Obrazy a kresby, Galerie Ve dvoře, Litoměřice
2004	Obrazy, Galerie Jídelna, Česká Lípa
2005	Obrazy, Ústav makromolekulární chemie, Praha
2005	Obrazy, Galerie Artkontakt, Brno
2006	Obrazy, Galerie Pintner, Frankfurt nad Mohanem, Německo
2006	Krvavé romance (s Markétou Korečkovou), Oblastní galerie Vysočiny, Jihlava
2006	Obrazy, Galerie Vltavín, Praha
2007	Obrazy, Galerie Vernon, Praha
2008	Bílé noci, Galerie Kotelna, Říčany u Prahy
2008	Krajina posetá tmou, Galerie Beseda, Ostrava
2009	Obrazy, Rabasova galerie, Rakovník
2009	Carnet des voyages, Château de Châteaugiron, Francie
2009	Obrazy, Galerie České pojišťovny, Praha
2010	Obzory, Výstavní síň, Chrudim
2010	Obrazy, Alšova jihočeská galerie, České Budějovice
2011	STUCK in the Emotional Landscape (s Jiřím Hauschkou), Red Gate Gallery, Londýn, UK
	Syrová lyrika, Galerie 21. století, Praha
2011	Krajiny mého dětství, Dům umění, Opava
2012	Sudety, Galerie Vltavín, Praha

71

2011	DYS... II. den dyslexie, Veletržní palác, Národní galerie, Praha	• Galerie Středočeského kraje, Kutná Hora
2012	Volný směr, Severočeská galerie výtvarného umění, Litoměřice	• Galerie výtvarného umění, Karlovy Vary
2012	Stuckists: Elizabethian Avant-Garde, Bermondsey Project, Londýn, UK	• Národní galerie, Praha
2012	Originální perspektivy, Galerie Klatovy / Klenová	• Rabasova galerie, Rakovník
2013	Natvrdlí, Galerie kritiků, Praha	• Sbírka Ministerstva zahraničních věcí ČR
2013	STUCK between Prague and London, Noliás 11 Gallery, Londýn, UK	• Soukromé sbírky
2013	Natvrdlí, Oblastní galerie Vysočiny, Jihlava	
2014	Orbis Pictus, Trafo Gallery, Praha	
2014	Hraniční syndrom, Galerie Klatovy / Klenová	
2014	Borderline-Syndrom, OSTRALE, Dresden, Německo	
2015	Stuckism: Remodernising the Mainstream, Studio 3 Gallery, University of Kent, Canterbury, UK	
2015	Hraniční syndrom, Galerie výtvarného umění, Karlovy Vary	
2016	Borderline-Syndrom, Alfred Kubin Galerie, Mnichov, Německo	
2016	The Stuckists Art Show, View Two Gallery, Liverpool, UK	

Sympozia (výběr):

2010	Německo-české symposium Im Reich der Steine, Festung Königstein, Německo
-------------	--

Zastoupení ve sbírkách (výběr):

- Alšova jihočeská galerie, Hluboká nad Vltavou
- Centrum pro současné umění, Praha
- Crédit Mutuel de Bretagne
- Festung Königstein GmbH, Německo
- Galerie Klatovy / Klenová
- Galerie města Chrudim
- Galerie moderního umění, Roudnice nad Labem

Žije a pracuje v Praze a Lísce u České Kamenice.

www.valecka.eu

Studies:	2010	STUCK in the Emotional Landscape	72
1991–98		(with Jiří Hauschka), Red Gate Gallery, London, UK	
	2011	Raw Lyricism, Gallery of 21 st Century Art, Prague	
1994		Landscapes of my Childhood, Arts House, Opava	
1995		Sudetenland, Galerie Vltavín, Prague	
1996		Shadows of Sudetenland, Galerie Václava Špály, Prague	
	2016	Twilight Landscapes, Municipal Gallery, Pardubice	
		Inner Landscapes, Outer Landscapes, Gallery of Central Bohemia, Kutná Hora	
Solo exhibitions (selection):			
1998		Paintings, Art House, České Budějovice	
2000		Paintings and drawings, Galerie Templ, Mladá Boleslav	
2001		Paintings, Galerie Bayer & Bayer, Prague	
2002		Paintings, Youth Gallery, Brno	
2003		Paintings and drawings, Galerie Ve dvoře, Litoměřice	
2004		Paintings, Galerie Jídelna, Česká Lípa	
2005		Paintings, Institute of macromolecular chemistry, Prague	
2005		Paintings, Galerie Artkontakt, Brno	
2006		Paintings, Galerie Pintner, Frankfurt am Main, Germany	
2006		Bloody Romances (with Markéta Korečková), Vysočina Regional Gallery, Jihlava	
2006		Paintings, Galerie Vltavín, Prague	
2007		Paintings, Galerie Vernon, Prague	
2008		White Nights, Galerie Kotelna, Říčany u Prahy	
2008		Landscape strewn with darkness, Galerie Beseda, Ostrava	
2009		Paintings, Rabas Gallery, Rakovník	
2009		Carnet des voyages, Château de Châteaugiron, France	
2009		Paintings, Galerie České pojišťovny, Prague	
		Horizons, Exhibition Hall, Chrudim	
2010		Paintings, Aleš Gallery of South Bohemia	

Group exhibitions (selection):

1995	Ausstellung der Stipendiaten, Lichthalle Karlsruhe, Germany
1995	SBC Art Competition (European final), London, UK
1998	Graduates of the Academy of Fine Arts, National Gallery, Trade Fair Palace, Prague
1999	Unplanned Connections, Galerie Mánes, Prague
2003	Aqua Art, Gallery or Arts Critics, Prague
2003	Perfect Tense – Painting Today, Prague Castle Riding School, Prague
2004	Once upon a time... motifs from fairy-tales in Czech art, Gallery of Modern Art, Hradec Králové
2005	Once upon a time..., Gallery of Fine Arts, Cheb
2006	Nächste Station Arkadien, Landschloss Pirna-Zuschendorf, Germany
2007	New Patience, Galerie Mánes, Prague
2007	Stuck in the Middle of November, Topič Salon, Prague
2008	Carnet des voyages peintres tchèques, Châtelaudren, France
2008	TRANSFER, White Box Gallery, Munich, Germany
2009	TRANSFER, The Bohemian National Hall, New York, USA

73

2010	Dark Night, Bright Night, Aleš Gallery of South Bohemia, České Budějovice
2011	Natvrdlí art group, Arts House, Opava
2011	Enemies of Art, Lauderdale House, London, UK
2011	Art Prague in Brussels, Prague House, Brussels, Belgium
2011	DYS... Second day of dyslexia, Trade Fair Palace, National Gallery, Prague
2012	Free direction, North Bohemian Gallery of Fine Arts, Litoměřice
2012	Stuckists: Elizabethan Avant-Garde, Bermondsey Project, London, UK
2012	Original Perspective, Galerie Klatovy – Klenová
2013	Natvrdlí art group, Gallery or Arts Critics, Prague
2013	STUCK between Prague and London, Noliás 11 Gallery, London, UK
2013	Natvrdlí, Vysočina Regional Gallery, Jihlava
2014	Orbis Pictus, Trafo Gallery, Prague
2014	Borderline-Syndrom, Galerie Klatovy – Klenová
2014	Borderline-Syndrom, OSTRALE, Dresden, Germany
2015	Stuckism: Remodernising the Mainstream, Studio 3 Gallery, University of Kent, Canterbury, UK
2015	Borderline-Syndrom, Gallery of Fine Arts, Karlovy Vary
2016	Borderline-Syndrom, Alfred Kubin Galerie, Munich, Germany
2016	The Stuckists Art Show, View Two Gallery, Liverpool, UK
	Symposia (selection):
2010	German-Czech symposium Im Reich der Steine, Festung Königstein, Germany

Representation in collections (selection):

- Aleš Gallery of South Bohemia, Hluboká nad Vltavou
- Centre of Contemporary Art, Prague
- Crédit Mutuel de Bretagne
- Festung Königstein GmbH, Germany
- Galerie Klatovy - Klenová
- Municipal Gallery, Chrudim
- Gallery of Modern Art, Roudnice nad Labem
- Gallery of Central Bohemia, Kutná Hora
- Gallery of Fine Arts, Karlovy Vary
- National Gallery, Prague
- Rabas Gallery, Rakovník
- Collection of the Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic
- Private collections

Jaroslav Valečka lives and works in Prague and in Líška u České Kamenice.
www.valecka.eu

Katalog byl vydán k výstavě

Jaroslav Valečka — Sen o severu

kteřá se konala v Oblastní galerii Liberec

v termínu od 15. prosince 2016 do 26. února 2017.

This catalogue was published to accompany the exhibition

Jaroslav Valečka — Dream of The North

XXX

XXX

Text:

Zuzana Štěpanovičová,

kurátorka Oblastní galerie Liberec

Text by:

Zuzana Štěpanovičová,

curator of the Liberec Regional Gallery

Životopisná data:

Jaroslav Valečka

Bibliographical data:

Jaroslav Valečka

Překlad:

Petra Gardner

Translation:

Petra Gardner

Grafická úprava a sazba:

FRVR

Graphic design and typesetting:

FRVR

Fotografie:

Oto Palán

Photographs:

Oto Palán

